

ОСНОВНІ
ПОДАТКОВІ ЗМІНИ
У 2023 РОЦІ

GOLAW

ОСНОВНІ ПОДАТКОВІ ЗМІНИ У 2023 РОЦІ

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Особливості оподаткування торгівлі валютними цінностями у готівковій формі

З 01 січня 2023 року платники податку, які здійснюють діяльність з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі (обмін валют), **зобов'язані сплачувати авансові внески з податку на прибуток за кожний пункт обміну іноземної валюти**. Зазначені зміни передбачені Законом України від 03 листопада 2022 року № 2720-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування діяльності з торгівлі валютними цінностями у готівковій формі».

Встановлені, зокрема, такі особливості оподаткування:

- авансові внески сплачуються щомісяця за кожний пункт обміну іноземної валюти, внесений до Реєстру пунктів обміну іноземної валюти станом на перше число поточного місяця у розмірі:
 - трьох мінімальних заробітних плат («МЗП»), що з січня 2023 року складає 20 100, 00 грн, за кожний пункт обміну іноземної валюти, розташований у населеному пункті з чисельністю населення більше 50 тисяч,
 - однієї МЗП, що з січня 2023 року складає 6 700, 00 грн, за кожний пункт обміну іноземної валюти, розташований в інших населених пунктах або за їх межами;
- сплачена протягом звітного (податкового) періоду сума авансових внесків зменшує податкові зобов'язання з податку на прибуток, розраховані за результатами такого звітного (податкового) періоду за ставкою 18 % у сумі, що не перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за такий звітний (податковий) період;
- якщо сума попередньо сплаченого авансового внеску за звітний (податковий) рік перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за такий звітний (податковий) рік, то сума такого перевищення не переноситься у зменшення податкових зобов'язань наступних податкових (звітних) періодів;

- протягом 2023 року авансові внески сплачуються:
 - з 1 січня 2023 року по 30 червня 2023 року - із застосуванням коефіцієнта 0,33,
 - з 1 липня 2023 року по 31 грудня 2023 року - із застосуванням коефіцієнта 0,66.

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ТА АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

1 Припинення дії податкових пільг з ПДВ

З 01 січня 2023 року припиняють дію податкові пільги з ПДВ, що надавалися:

- **в галузі постачання програмної продукції.** Припиняється режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання програмної продукції, а також операцій з програмною продукцією, плата за які не вважається роялті (п. 261 підрозд. 2 розд. XX ПК України);
- **суб'єктам космічної діяльності.** Для цих суб'єктів закінчується режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з ввезення на митну територію України певних товарів та постачання на території України результатів науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт (п. 3 підрозд. 2 розд. XX Податкового кодексу України («ПК України»));
- **суб'єктам кінематографії.** Для них закінчується режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з ввезення на митну територію України певних товарів, що входять до складу національної кінематографічної спадщини, та товарів, призначених для використання у кінематографічній діяльності (п. 61 підрозд. 2 розд. XX ПК України).

2 Звільнення від оподаткування ПДВ, акцизним податком певних операцій

03 січня 2023 року набув чинності Закон України від 13.12.2022 № 2836-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України», яким, зокрема, тимчасово **на період дії воєнного стану на території України та до 01 травня 2023 року звільняються від оподаткування ПДВ:**

- **операції з ввезення, переміщення (пересилання) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях** на митну територію України електрогенераторних установок, трансформаторів, інвенторів, інших товарів, визначених Митним кодексом України («МК України»);

- **операції з ввезення на митну територію України товарів, що безоплатно надаються Енергетичним співтовариством** як допомога на користь суб'єктів господарювання, що мають ліцензії на окремі види господарської діяльності на ринку електричної енергії, та ввозяться такими суб'єктами для цілей відновлення та ремонту інфраструктури підприємств за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в паливно-енергетичному комплексі. Перелік таких товарів визначений МК України.

Зазначені товари звільняються також і від оподаткування ввізним митом.

Крім того, з 03 січня 2023 року на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, звільняються від оподаткування:

- **ПДВ** операції з ввезення на митну територію України товарів;
- **акцизним податком** операції з ввезення на митну територію України та реалізації на митній території України певних товарів,

якщо такі **операції здійснюються громадськими об'єднаннями та/або благодійними організаціями**, включеними до Реєстру неприбуткових установ та організацій, для подальшої їх безоплатної передачі Збройним Силам України та добровольчим формуванням територіальних громад, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам.

Детальніше про зміни до ПК України, які вносяться визначеним Законом, ми писати [тут](#).

3 Збільшення ставок акцизного податку

Нагадаємо, що з 01 січня 2023 року збільшуються специфічні ставки акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну, мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку з тютюнових виробів (п. 17 підрозд. 5 розд. XX ПК України).

Також, з 1 січня 2023 року та протягом воєнного та/або надзвичайного стану діє ставка акцизного податку на рідини, що використовуються в електронних сигаретах, в розмірі 10 000 грн. за 1 літр. Відповідна зміна передбачена Законом України № 2139-IX від 15.03.2022 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо запровадження диференційованої рентної плати за видобування газу природного».

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

За податковими зобов'язаннями з екологічного податку, що **виникли з 1 січня 2023 року до 31 грудня 2023 року** включно, ставки податку становитимуть **60 відсотків** ставок, передбачених п. 245.1 та п. 245.2 ст. 245 ПК України (п. 37 підрозд. 5 розд. XX ПК України).

ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ РЕЗИДЕНТІВ

01 квітня 2023 року набирає чинності Закон України від 06.10.2022 № 2654-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів».

Нагадаємо, що метою прийняття даного Закону є, зокрема, надання можливості іноземцям реєструватися фізичною особою-підприємцем та здійснювати підприємницьку діяльність без необхідності перебування в Україні, а також сплачувати податки в Україні від своєї підприємницької діяльності.

Цим Законом визначається, зокрема, що:

- **електронним резидентом є іноземець**, який досяг 18-річного віку, не є податковим резидентом України, отримав відповідні кваліфіковані електронні довірчі послуги, та інформація про якого внесена до інформаційної системи «Е-резидент»;
- контролюючі органи матимуть право безоплатно отримувати від банків інформацію **щодо операцій за рахунками електронних резидентів**, а саме відомості на визначену дату або за визначений період часу про операції зарахування коштів на рахунки, призначення платежу, ідентифікаційні дані та номер рахунку контрагента;
- **електронні резиденти можуть бути платниками єдиного податку 3 групи за ставкою 5 %**, якщо вони зареєструвалися як фізичні особи - підприємці, здійснюють господарську діяльність з надання послуг, виробництва та/або продажу товарів виключно на користь нерезидентів України, за умови, що протягом календарного року вони відповідають сукупності таких критеріїв:
 - не використовують працю найманих осіб - громадян або резидентів України;
 - не отримують доходи з джерелом походження з України, крім пасивних доходів;
 - обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів МЗП, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (для 2023 року – **7 818 900, 00** грн);

- податковим агентом електронного резидента виступатиме **банк**, в якому йому відкрито поточний рахунок. Податковий агент під час зарахування коштів на поточний рахунок електронного резидента зобов'язаний утримувати податок із суми зарахування та не пізніше наступних двох робочих днів перерахувати податок до державного бюджету;
- реєстрація електронних резидентів платниками єдиного податку здійснюється контролюючим органом протягом двох робочих днів з дати отримання від державного реєстратора відомостей про реєстрацію електронного резидента як фізичної особи – підприємця.

ОНОВЛЕНІ ФОРМИ ПОДАТКОВИХ ДЕКЛАРАЦІЙ

З 01 січня 2023 року застосовуються нові форми податкової звітності, зокрема:

- **податкової декларації з податку на прибуток підприємств.** Відповідні зміни затверджені наказом Міністерства фінансів України від 13 вересня 2022 року № 274;
- **податкової декларації про майновий стан і доходи.** Відповідні зміни затверджені наказом Міністерства фінансів України від 17 травня 2022 року № 143;
- **податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.** Відповідні зміни затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10 листопада 2022 року № 371 зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 05 грудня 2022 року № 412;
- **податкової декларації з плати за землю.** Відповідні зміни затверджені наказом Міністерства фінансів України від 18 лютого 2022 року № 83.

ІНШІ ПОДАТКОВІ НОВОВВЕДЕННЯ

1 Встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки»

01 січня 2023 року набрали чинності Порядки встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки», затверджені наказом Міністерства фінансів України від 18.01.2022 № 19.

Таким чином, визначення відповідності умов контрольованих операцій щодо сировинних товарів принципу «витягнутої руки» здійснюватиметься платниками податків та контролюючими органами з урахуванням цих Порядків.

2 Запровадження нової версії УКТ ЗЕД

З 01 січня 2023 року застосовується нова версія УКТ ЗЕД відповідно до Закону України від 19 жовтня 2022 року № 2697-IX «Про Митний тариф України».

Згідно з роз'ясненням податкової, враховуючи ці зміни, з 01 січня 2023 року при здійсненні операцій з постачання товарів на митній території України графа 3.1 (код товару згідно з УКТ ЗЕД) розділу Б податкової накладної має заповнюватися з урахуванням, зокрема, таких особливостей:

- у разі здійснення операції з постачання товару, придбаного на митній території України або ввезеного на митну територію України до 31 грудня 2022 року у цій графі зазначається код відповідного товару згідно з УКТ ЗЕД версії 2017 року, що був вказаний у митній декларації або у податковій накладній;
- у разі здійснення операції з постачання товару, придбаного на митній території України або ввезеного на митну територію України починаючи з 01 січня 2023 року у цій графі зазначається код відповідного товару згідно з УКТ ЗЕД нової версії;
- у разі здійснення операції з постачання одночасно товару, придбаного як до 31 грудня 2022 року, так і починаючи з 01 січня 2023 року, з однаковим найменуванням, але з різними кодами товару згідно з УКТ ЗЕД, у розділі Б податкової накладної заповнюються два окремі рядки, зокрема у графі 3.1 яких зазначається:
 - в одному – код відповідного товару згідно з УКТ ЗЕД версії 2017 року, придбаного до 31 грудня 2022 року;
 - в другому – код відповідного товару згідно з УКТ ЗЕД версії 2022 року, придбаного починаючи з 01 січня 2023 року.

3 Розрахунок мінімального податкового зобов'язання

Нагадаємо, що Законом України № 1914-IX від 30.11.2021 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» встановлено поняття мінімального податкового зобов'язання, яким є мінімальна величина податкового зобов'язання зі сплати податків, зборів, платежів, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь.

Першим роком, за який визначається мінімальне податкове зобов'язання, є 2022 рік.

Таке визначення фізичним особам, не зареєстрованим підприємцями, здійснюється контролюючими органами. Податкове повідомлення-рішення разом з детальним розрахунком суми податку про сплату річного податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб за земельні ділянки, що належать до сільськогосподарських угідь, надсилається (вручається) платнику податку до 1 липня року, наступного за звітним.

Таким чином, вперше фізичні особи отримують зазначене податкове повідомлення – рішення з 01 січня 2023 року до 01 липня 2023 року.

Разом з цим, нагадаємо, що тимчасово, за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки, не нараховується та не сплачується загальне мінімальне податкове зобов'язання за земельні ділянки, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях, та/або за земельні ділянки, визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Якщо у Вас виникли запитання щодо функціонування Вашого бізнесу, чи необхідність в отриманні юридичної консультації у зв'язку із податковими змінами 2023 року, будь ласка, звертайтеся до спеціалістів GOLAW, і ми надамо кваліфіковану юридичну допомогу.

КОНТАКТИ

ВІКТОРІЯ БУБЛІЧЕНКО

Юрист, керівник практики податкового права,
реструктуризації та врегулювання проблемної
заборгованості, адвокат

v.bublichenko@golaw.ua

ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ,
БУДЬ ЛАСКА, ЗВЕРТАЙТЕСЯ:

КИЇВ

вул. Інститутська, 19Б, Київ,
Україна, 01021

info@golaw.ua

+380 44 581 12 20

БЕРЛІН

Хазенхайде, 78 Берлін,
Німеччина, 10967

info@golaw.eu

+49 030 889 27 386

СЛІДКУЙТЕ ЗА НАШИМИ НОВИНАМИ

THE
POWER
OF LEGAL
EXCELLENCE

